POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka 1

POSEL
zpod Žalého

Číslo 2 Ročník XXVIII/2018 Cena 10 Kč

ZPRAVODAJ OBCE BENECKO, PRAMENY OBECNÍ KRONIKY
podatelna@obecbenecko.cz
www.obecbenecko.cz

POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka 1

Obsah

Slovo starosty 3

Zápis z 22. veřejného zasedání OZ 5

Společenská kronika 9

Zima v HSK 10

Jarní spláchnutí zimy 12

Vzpomínky na dědečka legionáře 13

Svátky jara 16

Přílohy – JŘ, OP, CP 19–22

O velikonočním vajíčku 23

O místě Kavánova malování 27

Báje o Krakonoši – Rýbrcoulovi 29

Vysvětlení jména Rübezahl 32

Esej – Moc peněz a naděje spásy 33

Historie poutí 35

Skrytá krása kamenů 39

Obrázek na titulní straně: Pokus o přejezd na jedné lyži

POSEL ZPOD ŽALÉHO
Vydává Obecní úřad Benecko, redakční rada: Rada obce Benecko.
Registr. číslo MK ČR E 12668. Podávání novinových zásilek povoleno ObSP Pardubice č. j. P/1–8190/91 ze dne 27. ledna 1991.
Za věcný a názorový obsah textů odpovídají jejich autoři.
Uzávěrka dne 25. 4. 2018. Náklad 300 ks.
Výroba: *Gentiana* Jilemnice

POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka

Vážení čtenáři Posla,

dva měsíce od minulého vydání našeho zpravodaje rychle uběhly, tak vám opět přináším několik informací z naší obce.

Krátce se vrátím k uplynulé zimní sezoně. Ve chvíli, kdy píši tento příspěvek, nemám ještě k dispozici konečná data z lyžařského areálu. Podle průběžných údajů to ale vypadá, že tržbami byla ta letošní sezona ještě o něco lepší než ta předcházející a to by byl dobrý výsledek. Je vidět, že Benecko si našlo stabilní místo v konkurenci lyžařských areálů a horských středisek. Oproti některým stagnujícím areálům návštěvnost u nás stále mírně narůstá. Zásluhu na tom mají provozovatelé dopravních zařízení, neustále vymýšlejí různé novinky pro lyžaře a zkvalitňují nabízené služby. Konkrétně na obecní sjezdovce Kejnos se letos podařilo připravit zajímavý snowpark a také řada doprovodných akcí v průběhu zimy zpestřila návštěvníkům jejich pobyt u nás. Ale nejsou to jenom vleky a sjezdovky. Nesmím zapomenout na provozovatele ubytovacích a stravovacích zařízení a dalších služeb v obci. Kvalita všech nabízených služeb v místě teprve skládá tu mozaiku, kterou návštěvníci hodnotí jako celek.

V minulém vydání Posla jsem zmiňoval stavbu vodohospodářských sítí v Dolních Štěpanicích. Plánovaná schůzka s občany proběhla v Sokolovně za účasti všech důležitých osob ze strany investora, provozovatele, zhotovitele stavby, projektantů a koordinátora veřejné autobusové dopravy. Kdo měl zájem, dozvěděl se vše podstatné, zodpovězena byla řada dotazů, takže se k tomu zde nebudu vracet. Chtěl bych ale zmínit jinou věc, která se stavbou v Dolních Štěpanicích tak trochu souvisí. Je to plánovaná stavba nového mostu v Prakovicích. Kraj to má v plánu na příští rok a to je dost velká komplikace dopravy v obci. S výstavbou sítí v Dolních Štěpanicích je zde uzavírka dopravy a autobusy z Benecka do Jilemnice jezdí přes Vrchlabí. Několik autobusových zastávek je bez spojení. A stavbou mostu by se příští rok opakovala úplně stejná situace. To je pro nás nepřijatelné. Obecní zastupitelstvo mě pověřilo úkolem pokusit se dojednat s vedením Libereckého kraje přesunutí stavby mostu ještě na letošní rok, pod jednu uzavírku s pracemi v Dolních Štěpanicích. Po Velikonocích na společném jednání starostů Jilemnicka s vedením Libereckého kraje, jsem o tom hovořil s panem hejtmanem. Pan hejtman uznal oprávněnost našeho požadavku a přislíbil udělat vše pro to, aby se stavba mostu zrealizovala již letos. Tak uvidíme. Jinak musím konstatovat, že po létech jednání se podařilo docílit toho, že Kraj nyní dává opravdu hodně peněz do svého majetku na území naší obce. Silnice na Benecku je hotová, most se bude dělat, na Mrklov a Křížovky se dodělává projekt, silnice ve Štěpanicích bude taky nová.

Pro letošní stavební sezonu máme naplánovánu řadu akcí na

POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka

území celé obce. Nebudu jednotlivé záměry teď vyjmenovávat, je toho opravdu hodně. Budu vás však na stránkách Posla průběžně informovat na čem se pracuje, co se podařilo dokončit, případně co vázne a jaký je kde zádrhel. Může se stát, že některým připravovaným akcím zrovna nepřejí některé dotčené úřady nebo i jednotlivci z řad občanů obce a pak přijdou třeba i komplikace a zdržení. Mnohdy se jedná třeba jenom o nedorozumění a vše se vysvětlí. Někdy však opravdu narazíme na odpůrce a pak je to nadlouho. Můžu však zodpovědně říct, že veškeré plánované akce nejsou výmyslem jednotlivce, odpovídá to dlouhodobému plánu rozvoje obce a na jednotlivých záměrech je shoda zastupitelstva obce.

Budu moc rád, pokud se nám kromě velkých akcí podaří najít čas i na zdánlivé drobnosti, které dotvářejí celkový dojem a vnímání obce. Takže se chceme zaměřit i na drobné opravy a údržbu laviček, zábradlí mostků, rozcestníky, informační tabule, plakátovací plochy a úklid a čistotu obce. Tady bych chtěl požádat i vás, vlastníky nemovitostí na území obce, abyste se pokusili tam, kde je to potřeba o zvelebení vašich majetků a tím také přispěli k vylepšení vzhledu celé obce. Někdy stačí opravdu málo, stojí to jen trochu času, uklidit si okolo domu a posekat trávu. A třeba se pak přihlásíme i do soutěže Vesnice roku s nadějí na nějaký slušný výsledek. Přeji vám všem krásné jaro.

Ing. Jaroslav Mejsnar, starosta

SBĚR NEBEZPEČNÝCH SLOŽEK KOMUNÁLNÍHO ODPADU

se uskuteční ve středu 13. 5. 2018 v době od 9.40 do 10.00 na sběrném dvoře v Dolních Štěpanicích

Přijímány budou následující druhy odpadů:

- **Léky všeho druhu včetně mastí.**
- **Domácí kapalné i tuhé chemikálie (ředidla, kyseliny, louhy, vývojky a ustalovače, chemické přípravky na ochranu rostlin, hubení plevelů a škůdců atd.). Vše řádně označené !!!**
- **Zbytky starých barev, obaly od barev.**
- **Televizory, PC, monitory, tiskárny, ledničky, drobná elektrozařízení, zářivky.**
- **Všechny druhy akumulátorů včetně elektrolytu, baterií a článků.**
- **Upotřebené motorové oleje (v uzavřených nádobách do 30 l).**
- **Olejové filtry a další zaolejovaný materiál.**

POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka

Zápis z 22. veřejného zasedání OZ,

konaného dne 21. 2. 2018 v zasedací místnosti Obecního úřadu Benecko od 17.00 hodin.

22. veřejné zasedání zastupitelstva obce zahájil pan starosta v 17.01 hodin. Přivítal přítomné hosty zasedání a zastupitele, kterých bylo přítomno 13, omluveni M. Janatová, T. Petrák.

1) Schválení:
a) programu zasedání,
b) ověřovatelů zápisu: J. Hervert, K. Tomáš,
c) zapisovatelky: Ivana Koudelková.
Návrh usnesení:
Zastupitelstvo schvaluje: a) navržený program zasedání, b) ověřovatele zápisu: J. Hervert, K. Tomáš, c) zapisovatelku I. Koudelkovou.
Výsledek hlasování: *Pro 13. Proti 0. Zdržel se 0.*
Usnesení č. 1a), 1b) a 1c) schváleno.

2) Schválení zápisu z 21. OZ ze dne 19. 12. 2017.
Návrh usnesení:
Zastupitelstvo schvaluje zápis z 21. Veřejného zasedání OZ Benecko, které se konalo dne 19. 12. 2017.
Výsledek hlasování: *Pro 13. Proti 0. Zdržel se 0.*
Usnesení č. 2) schváleno.

3) Schválení rozhodování OR ze dne 13. 12. 2017, 10. 1. a 29. 1. 2018.
Návrh usnesení:
Zastupitelstvo schvaluje rozhodování Rady Obce Benecko ze dne 13. 12. 2017, 10. 1. a 29. 1. 2018.
Výsledek hlasování: *Pro 13. Proti 0. Zdržel se 0.*
Usnesení č. 3) schváleno.

4) Účetní a rozpočtové záležitosti.

4a) PLNĚNÍ ROZPOČTU K 31. 12. 2017

	Schválený rozpočet	Rozp. změna	Skutečnost	% RS	% RU
DAŇOVÉ PŘÍJMY	16 000 000	17 930 960,00	17 180 132,51	107,38	95,81
NEDAŇOVÉ PŘÍJMY	11 780 000	9 332 373,60	4 981 839,13	42,29	53,38
KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY	12 500	62 500,00	48 410,00	387,28	77,46
PŘIJATÉ TRANSFERY	207 500	674 166,40	674 166,40	324,90	100,00
PŘÍJMY CELKEMY	28 000 000	28 000 000,00	22 884 548,04	81,73	81,73
BĚŽNÉ VÝDAJE	20 990 000	21 390 000,00	15 934 903,42	75,92	74,50
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	2010 000	4 610 000,00	3 554 765,00	176,85	77,11
VÝDAJE CELKEM	23 000 000	26 000 000,00	19 489 668,42	84,74	74,96

POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka

Zastupitelstvo bere plnění rozpočtu k 31. 12. 2017 na vědomí.

4b) Změna rozpočtu č. 1/2018 – rozpočtové opatření č. 1
Příjmy: 4111 Neinvestiční přijaté transfery (volby prezident) /+/ 88 000 Kč, 4112 Neinvestiční přijaté transfery (výkon státní správy) /+/ 217 200 Kč, 2279 Záležitosti ostatních drah /-/ 305 200 Kč.
Příjmy celkem 28 000 000 Kč Přijaté úvěry 4000000 Kč
Výdaje: 6118 Volby prezidenta /+/ 88000 Kč, 6402 Finanční vypořádání (vratka dotace parlament) /+/ 55662 Kč, 6171 Činnost místní správy /-/ 143662 Kč.
Přesuny mezi paragrafy a položkami: paragraf: 6409 – položky 5321, 5329. 5192.
Výdaje celkem 27 000 000 Kč.
Návrh usnesení:
Zastupitelstvo schvaluje rozpočtovou změnu č. 1/2018 – rozpočtové opatření č. 1.
Výsledek hlasování: *Pro 13. Proti 0. Zdržel se 0.*
Usnesení č. 4 b) schváleno.

5) Schválení podání žádostí o dotace z programů Libereckého kraje.

5a) Liberecký kraj vyhlásil dotační programy pro regionální rozvoj Program obnovy venkova – oprava a výstavba místních komunikací. Podáme žádost na opravu cesty na Dolním Benecku a na Rychlově ve výši.
Návrh usnesení:
Souhlas s podáním žádosti o podporu z dotačního programu Libereckého kraje – Program obnovy venkova, oprava a výstavba místních komunikací na projekt „Oprava místní komunikace v obci Benecko v části Dolní Benecko a Rychlov". Souhlas s vyčleněním finančních prostředků z rozpočtu obce na vlastní podíl žadatele.
Výsledek hlasování: *Pro 13. Proti 0. Zdržel se 0.*
Usnesení č. 5 a) schváleno.

5b) Liberecký kraj vyhlásil dotační program Životní prostředí a zemědělství – Podpora ochrany přírody a krajiny, Údržba a obnova drobných památek v krajině.
Návrh usnesení:
Souhlas s podáním žádosti o dotaci na údržbu drobných památek v krajině z programu Libereckého kraje – Podpora ochrany přírody a krajiny, Údržba a obnova drobných památek v krajině (Boží muka, křížky, kapličky).
Výsledek hlasování: *Pro 13. Proti 0. Zdržel se 0.*
Usnesení č. 5) b) schváleno.

POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka

6) Vlajka pro Tibet. Každý rok se připojujeme ke kampani Vlajka pro Tibet.
Návrh usnesení:
Souhlas s vyvěšením Tibetské vlajky 10. 3. 2018.
Výsledek hlasování: *Pro 13. Proti 0. Zdržel se 0.*
Usnesení č. 6) schváleno.

7) Pozemkové záležitosti.

7a) Pozemek v Horních Štěpanicích pod bývalou prodejnou – je stále v řešení s Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových. Z posledního jednání je tento návrh – UZSVM převede pozemek na KRNAP a obec bude jednat dále se Správou KRNAP. Nájem za tento rok musíme zaplatit.
Návrh usnesení:
Obecní zastupitelstvo pověřuje starostu v jednání s UZSVM a Správou KRNAP.
Výsledek hlasování: *Pro 13. Proti 0. Zdržel se 0.*
Usnesení č. 7 a) schváleno.

7b) V Dolních Štěpanicích na Pile je část odpadního kanálu od vodní elektrárny na našem pozemku. Majitelé potřebují prohlášení o nesplynutí stavby s pozemkem. Dále je třeba dořešit užívání obecního pozemku (nájem, věcné břemeno). Advokát doporučuje nájemní smlouvu.
Návrh usnesení:
Obecní zastupitelstvo pověřuje starostu v jednání s vlastníkem elektrárny na uzavření nájemní smlouvy na užívání pozemku v DŠ.
Výsledek hlasování: *Pro 13. Proti 0. Zdržel se 0.*
Usnesení č. 7 b) schváleno.

7c) Směna pozemku s panem MUDr. Zavřelem v Dolních Štěpanicích : Na jaře necháme pozemky zaměřit, poté bude transakce dokončena schválením v OZ.
Obecní zastupitelstvo bere na vědomí.

8) Projednání záplavového území Jizerky. Zastupitelé byli seznámeni s návrhem úpravy záplavového území Jizerky v Dolních Štěpanicích.
Návrh usnesení:
Obecní zastupitelstvo nesouhlasí s předloženým návrhem a pověřuje starostu v jednání s Povodím Labe a Krajským úřadem Libereckého kraje.

9) Informace o stavbě vodovodu a kanalizace v Dolních Štěpanicích a s tím spojených dopravních omezeních.

9a) Dne 23. 3. 2018 od 17:00 hodin se v Sokolovně v Dolních Štěpanicích uskuteční schůzka s občany, zástupci investora stavby, zhotovitele

POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka 8

stavby a projektantů ke stavbě II. etapy vodovodu a kanalizace v Dolních Štěpanicích.
Obecní zastupitelstvo bere na vědomí.

9b) Most v Prakovicích je v havarijním stavu. Kraj plánuje opravu na rok 2019 pod plnou uzavírkou silnice. To by znamenalo druhý rok jezdit do Jilemnice přes Vrchlabí (v letošním roce bude uzavírka kvůli kanalizaci v DŠ). Bylo by lepší opravu mostu udělat v letošním roce pod jednou uzavírkou s kanalizací v DŠ.
Návrh usnesení:
Obecní zastupitelstvo pověřuje starostu k jednání s Libereckým krajem o rekonstrukci mostu již v letošním roce.
Výsledek hlasování: *Pro 13. Proti 0. Zdržel se 0.*
Usnesení č. 9 b) schváleno.

10) Schválení smlouvy na příspěvek na pořízení změny územního plánu. Zastupitelé se seznámili s návrhem smlouvy na příspěvek na pořízení změny č. 1 ÚP Benecko. Všem žadatelům, jejichž záměry byly doporučeny do dalšího projednávání, zašleme návrh smlouvy na příspěvek a průvodní dopis.
Návrh usnesení:
Obecní zastupitelstvo schvaluje návrh smlouvy na příspěvek ve výši 7 948 Kč a průvodní dopis k pořízení změny č. 1 ÚP Benecko pro žadatele jejichž záměry byly doporučeny do dalšího projednávání.
Výsledek hlasování: *Pro 13. Proti 0. Zdržel se 0.*
Usnesení č. 10) schváleno.

11) Informace o připravované stavbě akumulační nádrže na vodu. Starosta seznámil přítomné se stavem příprav vybudování akumulační nádrže na vodu pro zasněžování lyžařského areálu.
Obecní zastupitelstvo bere na vědomí.

12) Informace o připravované stavbě cyklostezky. Byla podána žádost o stavební povolení na stavební úřad. Někteří z vlastníků sousedních pozemků podali na stavební úřad nesouhlas s připravovanou cyklostezkou. S vlastníky sousedních pozemků a stavebním úřadem nyní vše řeší projektant.
Obecní zastupitelstvo bere na vědomí.

13) Různé.

13a) K. Tomáš – Jak to vypadá s okny pro Sokolovnu v DŠ? Zatím se výrobce neozval. Předpokládáme, že montáž proběhne současně s vchodovými dveřmi na OU Benecko a okny v Mateřské školce. Obecní zastupitelstvo bere na vědomí.

POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka

13b) Parkoviště před novostavbou Fučík × Honců – bude se nějak zpevňovat? Je teď samé bláto. Dáme do požadavků k povrchům místních komunikací po dokončení kanalizace v DŠ. Obecní zastupitelstvo bere na vědomí.

11) Závěr. Starosta poděkoval přítomným za účast a v 18.30 ukončil zasedání zastupitelstva.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Jubilea v lednu 2018

Bedřiška Jeriová, Mrklov	87 let
Jiří Lachman, Benecko	84 let
Soňa Sedláčková, Benecko	80 let
Marie Pěničková, Dolní Štěpanice	78 let
Anna Honcová, Mrklov	77 let
Josef Hanuš, Benecko	75 let

Jubilea v únoru 2018

Věra Tryznová, Dolní Štěpanice	88 let
Josef Trýzna, Zákoutí	86 let
Blažena Sobotová, Mrklov	84 let
Jiří Hendrych, Horní Štěpanice	82 let
Josef Pohořalý, Zákoutí	80 let
Anna Hanušová, Dolní Štěpanice	78 let
Marie Kloudová, Benecko	77 let

UPOZORNĚNÍ PRO DRŽITELE PSŮ

Upozorňujeme držitele psů, že splatnost místního poplatku 200 Kč za psa na letošní rok byla 31. 3. 2018.
Kdo ještě neuhradil, učiňte v náhradním termínu do 30. 5. 2018.
Pokud nebude místní poplatek ze psů zaplacen v náhradním termínu, může ho obecní úřad zvýšit až na trojnásobek.

POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka 10

JAK NÁM TO ZÁVODILO LETOS V BÍLÉ STOPĚ

Letošní zimní sezónu jsme absolvovali ve složení: Fanda a Vašík Holubcovi, Mates Diaz, David Fantík, Lidka Gerstnerová, Anička Holmanová, částečně Linda Buštová (kombinuje s biatlonem) a nově první zimu Blanička Jindřišková, Zuzanka Mrázová, Barča a Eliška Jeriovi.

Tuto sezónu jsme měli na Benecku výborné sněhové podmínky pro trénink, už od listopadu jsme mohli pilně trénovat na tratích a nemuseli dojíždět za sněhem na Mísečky. Absolvovali jsme jako každý rok mnoho závodů – téměř každý víkend děti bojovaly v bílé stopě o co nejlepší umístění (na Mísečkách, ve Studenci, u nás na Benecku, v Jilemnici, v Roudnici, v Josefově Dole, v Bedřichově a v Jablonci n. Nisou).

V neděli 14. 1. 2018 pořádal Hančův sportovní klub 2. Pohárový závod KSL Libereckého kraje a 5. Pohárový závod KSL Královéhradeckého kraje žactva v běhu na lyžích – klasicky. Závod se konal na běžeckých tratích za účasti téměř pětiset závodníků z dvaceti oddílů. Závodilo se od kategorií předžactva po starší žactvo. Byly připraveny tratě v délce 500 m – 4 km, intervalově. Start prvního závodníka byl v 10 hodin a poslední závodník vyjel na trať v čase 12:37,30. Z beneckých závodníků se nejvíce dařilo Vendovi Holubcovi, který obsadil 3. místo! Gratulujeme! Ještě startovali: Lída Gerstnerová, Vojta Šochovský, Marek Zvelebil a František Holubec. Škoda, že ostatní naši závodníci byli v den závodu nemocní. Závod, troufám si říci, jsme organizačně zvládli, žádné protesty ani úrazy. Děkujeme všem, kteří se podíleli na hladkém průběhu závodu a za rok zase!

Ve dnech 2.–4. 3. se uskutečnily závody žactva „Hledáme nové talenty 2018“ v Novém Městě na Moravě, kterých se zúčastnilo 460 závodníků z celé republiky. V závodě změřili své síly chlapci a děvčata ročníků 2004–2007. Po oba dva dny se závodil za slunečného mrazivého počasí. V sobotu byly připraveny tratě v délce 2–3 km klasicky, závodilo se intervalově. V neděli pak závodníci absolvovali stíhací závod volnou technikou v rozpětí 2–4 km. Na trať vyjížděli podle výsledků sobotního závodu. Byl to velmi zajímavý závod. Za Hančův sportovní klub startovali – Linda Buštová (2005), Lída Gerstnerová (2007), Matyas Diaz (2007), David Fantík (2007) a František Holubec (2006). V každém ročníku startovalo přes 60 „závoďáků“. Nejlepšího umístění dosáhla Linda Buštová. V sobotu v klasickém závodě obsadila 20. místo z 66 závodnic. V neděli skončila ve stíhacím závodě na krásném 14. místě! Gratulujeme! Téměř všichni naši

POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka 1

závodníci si svá umístění v neděli vylepšili. David Fantík obsadil 29. místo, Matyas Diaz 37. místo, Liduška Gerstnerová 48. místo a František Holubec 52. místo. Víkend se vydařil, děti okusily atmosféru „Vysočina arény“, kde se jezdí také závody světového poháru v biatlonu.

V pohárových závodech, bylo jich celkem 5, děti od roku narození 2009 sbíraly po celou zimní sezónu body do Poháru Libereckého kraje. V sezóně nás ale potrápili nejenom zdatní soupeři, ale bohužel i vlna chřipkové epidemie, …ale nakonec jsme se z toho všichni vykřesali a výsledkově naši „závoďáci“ skončili v Poháru KSL Libereckého kraje následovně (počítaly se nejlepší 4 závody):

- Ročník 2009 – Blanka Jindřišková – 25. místo (odjeto 2 závody)
  Vašek Holubec – 3.–4. místo (odjetých 5 závodů)
- Ročník 2008 – Anna Holmanová – 29. místo (odjeto 3 závody)
- Ročník 2007 – Ludmila Gerstnerová – 20. místo (odjeto 4 závody)
  Matyas Diaz – 18. místo (odjeto 2 závody)
- David Fantík – 23. místo (odjet 1 závod)
- Ročník 2006 – František Holubec – 20. místo (odjeto 4 závody)
- Ročník 2005 – Linda Buštová – 16. místo (odjet 1 závod)

Velký dík za předvedené výkony a tréninkové nasazení patří nejenom dětem, ale také panu Holmanovi za skvělý servis závodních lyží i úpravu beneckých tratí a sourozencům Klárce a Tomášovi Holmanovým za testování „mázy“. Díky!

Se zimní sezónou jsme se s dětmi rozloučili podařeným obratnostním „sranda“ závodem těsně před Velikonocemi – na Velký pátek na našich beneckých tratích. Moc jsme si to všichni užili, jak můžete vidět z fotek.

Eva Šírová a Petra Pravečková

POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka 12

SNOW SPLASCH 2018

POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka 13

Vzpomínání na dědečka legionáře

pokračování

Minule jsme skončili se sdělením z dědečkova zápisníku, že jejich vlak stál na rozjezdu č. 62 od 25. listopadu 1918 až do 2. ledna 1919. Vlastně tu byli až do 5. ledna a příští den přejeli do stanice Šunkovo. (Rozjezdem je nazývána vedlejší kolej, kam se odstavovaly z hlavní koleje vlaky, aby byl umožněn průjezd pro vlak s přednostní funkcí, např. rychlík). Odtud dva dny šli pešky do Kunguru, kde se ubytovali po vesnici od 9. do 12. ledna. Ale již 13. a 14. ledna se pěšky vracejí do vlaku v Šunkové a příští den 15. 1. se odtud vracejí na rozjezd č. 62. Tady jsou až do 4. února a 6. 2. jsou na stanici Sarga. V zápisníku pak je 20. 2. zápis, že zemřel bratr Resller a 22. 2. měl pohřeb. 26. února odjíždějí ze stanice Sarga a 27. 2. jsou ve stanici Kuzimo. Nestrojová rota se zabývala sháněním potravin až do vzdálenosti 80 verst daleko na jih a západ pro bojové prapory společně čelící s ostatními pluky a vojsky Kolčakovských bílých čelící frontě rudých položené mezi Permem a Ufou. Tyto boje jsou popisovány podrobně na několika stránkách knihy a v podstatě se jednalo o pomalý ústup na východ, což československým dobrovolcům spíš vyhovovalo, šlo jim jenom o zajištění průjezdnosti magistrály k Vladivostoku. Koncem ledna byly čsl. pluky staženy z fronty a zajišťovaly trať od Jekatěrinburku na západ. Tady již očekávaly možnost odjezdu na východ, ale s pohybem vojska bylo započato až 2. února a při nepatrném počtu propouštěným na Východ bylo očekáváno dlouhé zdržení. K zlepšení provozu na trati a hlavně zvýšení výkonnosti železničních dílen a zabezpečení většího počtu lokomotiv byly sestaveny z Čechoslováků oddíly strojníků v počtu až dvaceti odborníků pod vedením našich inženýrů z technického oddělení. Pluky 2. divise (5 až 8 pluk) vyslaly tyto oddíly do dílen v Novonikolajevsku (dnes Novosibirsk), v Taize, Tomsku, Krasnojarsku, Iljanské a Nižněudinsku. Byla ještě z 2. divise sestavena zvláštní železniční rota z dobrovolníků, takže touto výpomocí železničářům se provozní poměry zlepšily. Ešalon s nestrojovou rotou 6. března přejel z Kuzima na rozjezd č. 70 a z něho 8. 3. do Jekatěrinburku. Odtud směrem na východ na Tjumeň jedou 10. 3. na stanici Bogdanovič a odtud 13. 3. odjíždí na stanici Pivšinskaja, kde jsou až do 22. března a vrací se přes stanici Bogdanovič až do Kamyšleva a 24. 3. přejedou z Kamyšleva na stanici Aksarycha. 26. 3. je poznámka, že zemřel bratr Voříšek a 6. 4. odjíždí na stanici Tjumeň a pak 7. 4. na st. Zavodoukovskaja. Zde jsou do 14. 4., 15. 4. na stanici Vagai, 16. 4. jedou přes Nazyvajevskaja, Dzagunskaja a skončí ve st.

POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka 14

Pobřeží Bajkalu

Tunel na Bajkalské dráze

Ljubinskaja. Další den objíždějí nádraží v Omsku a 18. 4. přes stanici Kolonija, Tatarska do stanice Čulimskaja. Další dny jedou přes stanice Duplimskaja, Zacholustnaja, Kočeňovo, Čalym, Krivožčekovo až 26. 4. skončí v Novo-Nikolajevsku (Novosibirsk). Tady jsou do 3. 5. a odjíždí přes Bolotnaja, Jurga, Tutalskaja, Litvinovo, do Taigy. Odtud 4. 5. jedou na Ižmorskaja, Mariinsk, Černorjenskaja na Ačinsk, za dva dny se vrací do předchozí stanice a 10. 5. jedou odtud do stanice Kozulka a 11. 5. jsou v Krasnojarsku. Zde je i štáb pluku, což souhlasí s knihou, protože neřadová roka jezdívala v ešalonu společně. Jsou tu až dokonce května a v té době na řece Maně probíhá velká ofenziva proti rudým oddílům zde útočícím proti magistrále a škodící ve stepi obyvatelům. Až koncem května se vracejí do Novonikolajevska, kde jsou až do 15. srpna. Toto město bylo důležitým obchodním a dopravním střediskem západní Sibiře. Je vzdálen 600 verst od Omska na východ, tehdejšího sídla Kolčakovy vlády a štábu francouzského generála Janina, který byl jmenován generálem Syrovým vedením fronty. Omsk leží při řece Obu na rozhraní úrodného sibiřského jihu a bažinatého severu. Město vyrostlo v krátké době od roku 1893 z malé vesničky ve více než sto tisícové město. Do světové války bylo odtud vyváženo máslo, dobytek a obilí.

Pobyt pluku v Novonikolajevsku znamenal v pohnutém životě pluku v Rusku jeden z nejdelších období. Při jeho příjezdu zde byla ještě polské dobrovolnické vojsko v síle asi 9 000 mužů, ale k žádnému srdečnému styku nedocházelo, hlavně v souvislosti těšínských událostí doma v republice. Jinak pobyt tak dlouhý jen zvyšoval nervozitu našich dobrovolců až k podrážděnosti. Aby se mužstvo zabavilo, byla pořádána sokolská veřejná cvičení. Konečně 16. srpna pluk začíná odjíždět zase na východ v 11. hodin, ráno bylo krásné počasí. V osm hodin večer jsou ve stanici Bolotnaja. 17. 8. odjíždějí v 7. hodin ráno do stanice Taiga u Tomska a 18. 8. v 9. hodin ráno

POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka 15

nastupuje dědeček službu u 8. pochodové roty až do druhého dne do 8 hodin ráno ve stanici Warinsk a v 10. hodin večer jsou v Bogotolu. Jedou přes noc a 20. 8. jsou v 7. hodin ráno ve stanici Černorječenskaja a 21. 8. v 5. hodin odpoledne v Krasnojarsku. Další den jsou v 10. hodin ráno ve stanici Klokvěnnaja, zde se setkal s bratry Kristiánem a Štěpánem Řehořkem z 2. jízdního pluku. 23. 8. ve dvě hodiny ráno ve stanici Ilanskaja a odpoledne ve 4. hodiny přes řeku Birjusel do Tajšetu. 24. 8. ve 3. hodiny ráno jsou v Nižním Udinsku a v půl čtvrté odpoledne v Tuluni. 25. 8. přijeli do stanice Zima ve 2. hodiny ráno a odjeli odtud v 10. hodin večer a 27. 8. ve dvě ráno jsou ve stanici Innokentěvská u Irkutska, přejeli řeku Angaru. Z Irkutska odjeli 29. 8. v poledne a ve stanici Bajkal jsou za dvě hodiny a pak projíždějí 39 tunelů a 14 galerií, v 7. večer jsou ve stanici Sludjanka. 30. 8. ve 3. hodiny ráno stanice Misovaja, ve 3. hodiny odpoledne Verchně-Udunsk, další den ve 3. ráno Petrvskij zavod, v 10. hodin ráno Chilok, v 9. večer Mogson a 1. 9. v 7. hodin ráno Čita a v 10. ráno stanice Karimskaja. Až sem z Irkutska ujeli 1071 verst. Odtud vlastně začíná Mandžuská dráha, i když jsme ještě v Rusku. Ve 12. hodin v poledne st. Adrianovka, pak velké stoupání a až v 7. večer stanice Olovjannaja, v 8. večer Borza a 2. září v 8. ráno na stanici Madžuria a odtud vyjeli ve 3. odpoledne a vjíždíme do Číny. V 11. ráno odjíždíme ze stanice Mjadžucha a v 8. večer jsme v Buchedu. V 11. hodin ráno 4. 9. jsme ve stanici Cicikár, v 1. odpoledne ve st. Jantuntun, v 5. odpoledne ve stanici Anda a 5. 9. v 5. ráno ve stanici Charbin, v 5. odpoledne v Imjanto, 6. 9. v 5. ráno ve st. Kandaches a v 9. večer ve stanici Mulin. 7. září přejíždíme do Ruska, v 8. ráno jsme ve st. Pogranično, ve 2. hodiny odpoledne projíždíme Novo-Nikolsk (Ussurijsk) a v 5. ráno 8. 9. jsme ve stanici Razdolnaja. Tady jsme až do 5. října, kdy odjíždíme a v 5. odpoledne jsme ve stanici Prvaja Rječka. Až 15. 10. odjíždíme do Vladivostoku a další

Československá loď Smělčak

Vladivostok

POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka 16

den na lodi Smělčák plujeme na Ruský ostrov, kde je z nás sestavena 16. transportní rota.

Cesta ešalonu s dědou nebyla tak „rychlá“, jak se zdá, cestou byly podnikány boje s bandity útočícími na magistrálu, docházelo k zapalování mostů a zase k jejich opravám pro další průjezdy vlaků s dalšími ustupujícími Čechoslováky, ještě dlouho po těžkých bojích kolem trati přijížděli další a další pluky. Budu muset pátrat v literatuře, kde je seznam pluků a lodí odvážejících československé vojsko ze Sibiře. Sice v únoru 1920 došlo s bolševiky k uzavření příměří, což znamenalo, že největší nebezpečí evakuace je zažehnáno a že zůstávají jen potíže technického rázu. I tak vše nebylo jen tak jednoduché, byly potíže s Japonci a Semenovskými bandami, ale dařilo se i je překonat a všichni se už těšili na odjezd domů.

Zuzka Strnádková
pokračování

SVÁTKY JARA

Petr Pitha

Mezi přírodními jevy není nic, co by bylo vepsáno do vědomí lidí víc, než cyklus ročních období.

Rytmus všeho života je odvozen od pohybu Země vůči Slunci, který ovšem pozorujeme a prožíváme jako pohyb Slunce. Ještě dříve, než se rozžehly prvé jiskry lidského rozumu, znali naši předlidští předkové koloběh od jarního probuzení k hojnosti léta a plodnosti, později utichání v podzimu, k úzkosti a zmrtvění zimy a k novému zrození jara. Sami byli do tohoto rytmu vloženi a byl jim samozřejmý jako probuzení a spánek, jako vdech a výdech. Nikdo nedovede říci, kdy si začali tento jim vlastní rytmus uvědomovat, ale je jisté, že někdy tou dobou, kdy prožitá zkušenost přečkaných zim jim nabídla předpoklad návratu Slunce a příchodu jara. Tak se zrodila jejich naděje, jedna z vlastností odlišujících člověka od zvířat. To vše patrně krátce předcházelo tomu, že si lidé také uvědomovali smrt a přestali umírat tak jako tesáky stržená gazela uprostřed zlomeného skoku, či dravec vyčerpaný hladem svého stáří. Čím více je kormoutilo vědomí smrti, tím více a plněji se oddávali radosti z žití. Své radosti pak dávali tvar slavností, při nichž s úctou a bázní oslovovali buď pojmenovaného či bezejmenného boha, pána života mocnějšího než smrt.

Všude nalezneme prastaré vyprávění o vítězném střetnutí života a smrti a nevíme ani, jak dávné jsou jejich počátky. V severských pohádkách probodne zářivý princ ledové

POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka 17

srdce zimní královny zlatým mečem ukutým ze slunečního paprsku. Z něho pak se vylije voda, která rozpustí její sněhový závoj, který udusil zelenou trávu. Ta ožije. Z jižních krajů z řeckých bájí je známé zas vyprávění o Persefoné.

Persefoné byla dcerou Diovou. Její matkou byla Démetér, bohyně plodnosti a hrudnatosti země, ta, která prvá zranila zemi rádlem a naučila lidi orat. Dívenka Persefoné, jasná, zářící a krásná, květ v rozpuku, tančila po zemi, zpívala v odpověď ptákům a její hlas volal k životu květiny, které se otvíraly, aby patřily na tu, která tak lahodně zpívá. Z takového obrazu radovala se její matka Démetér a usmívala se, když viděla, jak Persefoné sbírá květy pro ni vykvetlé a halí se jimi jako pláštěm. Co víc nás uvádí v úžas, co víc nás činí bezbrannými při pohledu na zdravou dívčí tvář než temné povědomí, že jednou bude i ona ovanuta časem a znavena stářím. Napadlo to i Démetér, bohyni znalou lidského údělu, ale zapudila tu nesmyslnou myšlenku rychle. Persefoné je přece bohyně, nemůže zemřít. A přece!

Málokdy opouštěl Hádés, bůh zemřelých, svou podsvětnou říši. Jednou však vyjel, aby se ujistil, že základy Země stojí pevně, neboť se opět pohnul obr sražený bohy do moře. Nebyl totiž mrtvý a čas od času se pokusil svrhnout ze sebe tíži Sicílie, kterou byl zatížen, a vydechl z hluboka ohnivým dechem, který vyrazil z jícnu Etny. Vyjel tedy Hádés na svém černém voze s černými koňmi. Sám také byl oděn v černě, od níž se odrážela jeho tvář bílá jako křída, na kterou svítí chladné světlo měsíce. Taková byla i jeho ruka vedoucí koně. Jeho velikost a velebnost byly majestátní, a ač sošně krásný, budil děs. Hádés jel zvolna zemí ozářenou sluncem, plnou vůní a barev, tvarů a zvuků. Povzdechl bůh Hádés nad svou říší. Byl, pravda, skoro stejně mocný jako Zeus, jeho bratr, ale oč jiný je jeho svět. On sám sídlí mezi stíny zemřelých, kde všude je šedavý mlhavý chlad, takže vše ztrácí podobu a není hranice mezi světlem a vrženým stínem. Takto smuten a po životě živých toužící zahlédl na palouku Persefonu sbírající zlatokvěty, jak se jmenují chrazantémy. Strnul a poznal, že ona, jen ona, tak mladá a krásná, bohyně, jež nemůže ani stárnout ani zemřít, může rozjasnit závoje mlh a přinést kouzlo radosti do jeho říše. Nepřemýšlel více a pobídl koně. V okamžení byl u Persefony a oslovil ji. Ohlédla se po hlase a ulekla, zachvěla se před jeho pohledem. Košíček zlatokvětů jí vypadl z chvějících se rukou a úsměv zmizel ji z tváře. Byla by klesla, kdyby ji nebyl zachytil. Avšak čím pevněji ji objal, čím mužněji ji k sobě přivinul, tím víc chřadla. Tak, jako s mrtvou, ač žila, projel s ní branami podsvětí. Marně vysílalo slunce svou zář na louky a háje. Zesmutněly květy a umlkli ptáci, na březích vod poplakávalo obnažené proutí. Nebylo již radosti jara ani

POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka 18

naděje léta, smutek ulehl všude.

Démetér hledala dceru, křížem krážem procházela zemí – nenalézala. Nezemdlela, až došla k tůním, v nichž všechno utone, a ty jí řekly, že v nich utonul poslední vzdech její dcery, když ji Hádés unášel do podsvětné říše. Démetér se ihned vzchopila a spěchala k Diovi, králi bohů, s žalobou. Zeus soucitně pohlédl na nářek matky a zesmutněl, když ji viděl, neboť byla jako obraz bolesti vyrytý do mědi. Znal však i obraz na druhé straně. I tam byla tvář plná strádání, tvář Hádova. Promluvil takto: „Jdi za svou dcerou, neměl ji brát Hádés bez tvého svolení, ale věz, že je s ní spjat mocným poutem. Miluje ji a učinil ji královnou veliké říše. Tou nepřestane Persefoné být.“ Tu vykřikla Démetér: „Ta, která je milovanou princeznou živých, má být povždy královnou mrtvých?! Krutost a bezpráví vždy plodí zánik. Jestliže se nevrátí, zemřu i já, osiří země a vyhyne vše!“ „Máš na ni právo matky tak jako on právo muže, ať tedy jest polovinu času s ním, polovinu s tebou.“

Démetér odešla. Prošla branami podsvětí a nalezla Persefonu. Seděla vzpřímená a jako spící vedle svého muže, v ruce držela snítku cesmíny. Hádés na ni hleděl s láskou a smutkem. „Vím“, pravill, „máš právo života, odveď ji na půl roku k sobě. Pak přijdu, aby půl roku byla se mnou.“ Poté se odvrátil, aby neviděl, jak Démetér zlíbala svoji dceru, která procitala s každým políbením. Aby neviděl, jak odchází, aby neviděl, jak překračuje hranice jeho říše. Neodolal by a strhl by ji zpět.

Když se Persefoné dotkla volné země, když ji ozářilo světlo slunce a ovanul svěží dech větru, vrátila se jí veškerá krása i radost. Šla a kam vkročila, vracel se život. Květy zvedly své hlavy a rostliny vztahovaly k ní své zelené haluzky, skřivani vzlétli se svou jásavou písní. Všechno, co žije, se připojovalo k jejímu průvodu.

Čas štěstí rychle ubíhal a doba návštěvy se schylovala. Tu a tam se již rozhostil tichý stesk, umlkali ptáci. Pak z podsvětí vyjel Hádův vůz. Čím více zářila vozatajova tvář, tím mrazivěji táhlo od jeho vozu. Hádův vlající plášť kladl se šíř a dál a zahalil v mlhy celý kraj. Marně, vždy marně, prchala Persefoné tak jako prvně. Vždy ji dostihl, přeněžně objal a unesl k sobě. Marně však, marně chtěl ji zadržet. Každého jara spěchala zpět a její návrat byl znovu a znovu přeradostný čas znovuzrození jara.

Patrně pozdním, snad renesančním, přídavkem tohoto vyprávění je, že prvosenky jsou klíče, které při návratu Persefony otevírají zem, že chryzantémy nejdéle kvetou proto, že je sbírala v osudný den svého únosu, a cesmína zůstává vždycky zelená proto, že jí vytryskly krvavé slzy, když kolem ní Hádés vezl omdlelou dívku.

Z publikace Velikonoce, vydal COMDES v Edici Chvilka klidu roku 2000

POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka 9

Pro obce Libereckého kraje vydalo odd. matrik a státního občanství, správní odbor KÚ LK, 6. 3. 2018

ZMĚNA v agendě OBČANSKÝCH PRŮKAZŮ (OP)

Oddělení matrik a státního občanství správního odboru KÚ LK upozorňuje na ZMĚNU, kterou přinesl zákon č. 195/2017 Sb., s účinností od 1. 7. 2018:

od 1. července letošního roku **NEBUDE** na úřadech obcí s rozšířenou působností (dále jen „ORP") moci být **vydán OP bez strojově čitelných údajů s dobou platnosti 1 měsíc** (tzv. „rychloobčanka"). Tento doklad bude moci být vydáván pouze v souvislosti s výkonem volebního práva (v době voleb).

Dosud platí, že podá-li si občan žádost o vydání OP (s dobou platnosti 10 let), **může** v případě ztráty, odcizení, poškození, zničení OP nebo po zrušení údaje o místu trvalého pobytu **zároveň požádat** o vydání OP s dobou platnosti na 1 měsíc.

Toto se od 1. 7. 2018 změní.

V případě, že občan např. ztratí svůj občanský průkaz, bude si muset požádat o nový. Zároveň již nebude moci požádat o laicky řečeno „náhradní občanku – nebo tzv. rychloobčanku", tedy o OP bez strojově čitelných údajů s dobou platnosti 1 měsíc, kterým by mohl prokazovat svou totožnost (max. po dobu 1 měsíce) místo svého ztraceného občanského průkazu, do doby než obdrží nový OP.

Upozorňujeme na tuto změnu nejen všechny občany, ale též pracoviště, která např.

1) vydávají **řidičské průkazy**,
2) dále pak **orgány sociální péče** a
3) další pracoviště,

kde je dosud této možnosti (u osob, které nemají klasický občanský průkaz, avšak mají o něj požádáno) prokazovat totožnost tímto „náhradním dokladem", tedy občanským průkazem s dobou platnosti 1 měsíc, **využíváno**.

Na závěr jedna úplná NOVINKA:
Nově si bude občan (starší 15 let) moci požádat o vydání občanského průkazu **ve zkrácené lhůtě**, a to

1) v pracovních dnech do 24 hodin (spr. poplatek 1000,- Kč), nebo
2) do 5 pracovních dnů (spr. poplatek 500,- Kč)

Žádost o vydání bude moci občan podat u kteréhokoliv ORP nebo u MV.

Doklad vyhotovený do 24 hodin si bude občan moci převzít jedině u MV.
Doklad vyhotovený do 5 pracovních dnů si bude občan moci převzít u ORP, kde svou žádost podal, anebo přímo u MV.

Mgr. Jaroslava Ježková, vedoucí oddělení matrik a státního občanství

POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka 20

idol **949** 670949 **Jilemnice -Vrchlabí-Benecko-Jilemnice**

Dopravce/ Carriers: BusLine LK s.r.o. , stř. Jilemnice, Čsl. Legií 569, tel. 481368442, 481368641

PRACOVNÍ DNY / WORKDAYS

1	3	49	5	7	51	901	53	9	55	11	13	15	57	17	59	903	19	911	101
⚒	⚒	⚒	⚒	⚒	⚒	⚒ 🚲	⚒	⚒	⚒	⚒	⚒	⚒	⚒	⚒	⚒	⚒ 🚲	⚒	🕐 † 🚲	🕐 †
					46	53			46	46						53		54	
04:20	05:00	05:45	06:20	07:33	07:45	08:05	08:35	11:30	13:10	13:36	14:52	16:08	16:40	17:20	17:35	17:55	19:00	08:05	08:51
04:22	05:02	05:47	06:22	07:35	07:47	08:07	08:37	11:32	13:12	13:38	14:54	16:10	16:42	17:22	17:37	17:57	19:02	08:07	08:53
04:24	05:04	05:49	06:24	07:37	07:49	08:09	08:39	11:34	13:14	13:40	14:56	16:12	16:44	17:24	17:39	18:00	19:04	08:09	08:55
⌇	⌇	05:51	⌇	⌇	07:51	⌇	08:41	⌇	13:16	⌇	⌇	⌇	16:46	⌇	17:41	⌇	⌇	⌇	⌇
⌇	⌇		06:32	07:45		08:17		11:36		13:48	15:04	16:20		17:32		18:08	19:12	08:17	09:03
⌇	⌇		06:34	07:47		08:19		11:44		13:50	15:06	16:22		17:34		18:10	19:14	08:19	09:05
⌇	⌇		06:35	07:48		08:20		11:45		13:51	15:07	16:23		17:35		18:20	19:15	08:20	09:15
⌇	⌇		06:37	07:50		08:22		11:47		13:53	15:09	16:25		17:37		18:23	19:17	08:22	09:17
04:34	05:14		06:40	07:53		08:25		11:50		13:56	15:12	16:28		17:40		18:26	19:20	08:25	09:20
04:38	05:18		06:44	07:57		08:29		11:54		14:00	15:16	16:32		17:44		18:30	19:24	08:29	09:24
04:40	05:20		06:46	07:59		08:31		11:56		14:02	15:18	16:34		17:46		18:32	19:26	08:31	09:26
04:43	05:23		06:49	08:02		08:34		11:59		14:05	15:21	16:37		17:49		18:35	19:29	08:34	09:29
04:44	05:24		06:50	08:03		08:35		12:00		14:06	15:22	16:38		17:50		18:36	19:30	08:35	09:30
04:45	05:25		06:51	08:04		08:36		12:01		14:07	15:23	16:39		17:51		18:37	19:31	08:36	09:31
04:46	05:26		06:52	08:05		08:37		12:02		14:08	15:24	16:40		17:52		18:38	19:32	08:37	09:32
04:47	05:27		06:53	08:06		08:38		12:03		14:09	15:25	16:41		17:53		18:39	19:33	08:38	09:33
04:50	05:30		06:56	08:09		08:41		12:06		14:12	15:28	16:44		17:56		18:42	19:36	08:41	09:36
04:51	05:31		06:57	08:10		08:42		12:07		14:13	15:29	16:45		17:57		18:43	19:37	08:42	09:37
04:53	05:33		06:59	08:12		08:44		12:09		14:15	15:31	16:47		17:59		18:45	19:39	08:44	09:39
04:54	05:34		07:00	08:13		08:45		12:10		14:16	15:32	16:48		18:00		18:46	19:40	08:45	09:40
04:58	05:38		07:04	08:17		08:49		12:14		14:20	15:36	16:52		18:04		18:50	19:44	08:49	09:44
04:59	05:39		07:05	08:18		08:50		12:15		14:21	15:37	16:53		18:05		18:51	19:45	08:50	09:45
05:03	05:43		07:09	08:22		08:54		12:19		14:25	15:41	16:57		18:09		18:55	19:49	08:54	09:49
05:05	05:45		07:11	08:24		08:56		12:21		14:27	15:43	16:59		18:11		18:57	19:51	08:56	09:51
05:07	05:47		07:13	08:26		08:58		12:23		14:29	15:45	17:01		18:13		18:59	19:53	08:58	09:53
05:08	05:48		07:14	08:27		09:10		12:24		14:30	15:46	17:02		18:14		19:01	19:54	09:10	09:54
05:10	05:50		07:16	08:29		09:13		12:26		14:32	15:48	17:04		18:16		19:03	19:56	09:13	09:56
05:18	05:58		07:24	08:37		09:21		12:34		14:40	15:56	17:12		18:24		19:11	20:04	09:21	10:04
05:20	06:00		07:26	08:39		09:23		12:36		14:42	15:58	17:14		18:26		19:13	20:06	09:23	10:06
05:22	06:02		07:28	08:41		09:25		12:38		14:44	16:00	17:16		18:28		19:15	20:08	09:25	10:08

† jede v neděli a ve státem uznané svátky
🕐 jede v sobotu
⚒ jede v pracovních dnech
× zastávka je jen na znamení nebo požádání
⌇ spoj jede po jiné trase
🚲 spoj přepravuje jízdní kola
46 nejede od 23.12.2017 do 2.1.2018,2.2.2018, od 26.2. do 2.3.2018,29.3.2018, od 2.7. do 31.8.2018, od 29.10. do 30.10.2018
53 jede od 2.7. do 31.8.2018, jede také 6.9.2018,13.9.2018,20.9.2018,27.9.2018
54 jede od 2.6. do 30.9.2018

Kontakt na Centrální dispečink IDOL: +420 704 702 000.

POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka 1

Platí/Valid

09.04.2018
31.10.2018

www.iidol.cz
Dispečink IDOL
tel.704 702 000

VÝSTUP HLASTE **VÝLUKOVÝ** ZVONKEM

L.		Zóna	Km		TČ		Zastávky / Bus-stops	PRACOVNÍ DNY / WORKDAYS					
103	913							50	52	54	56	58	60
ⓓ †	ⓓ †							⚒	⚒	⚒	⚒	⚒	⚒
	do 8.4								4.6		4.6		
14:31	17:55	9001	0	0	0	1	**Jilemnice,,aut.nádr.**	05:58	07:58	08:48	13:29	16:59	17:54
14:33	17:57	9001	1	1	1	2	× Jilemnice,Hrabačov,	05:56	07:56	08:46	13:27	16:57	17:52
14:35	18:00	9001	2	2	2	3	× Jilemnice,Hrabačov,křiž.	05:54	07:54	08:44	13:25	16:55	17:50
⌇	⌇	9023	⌇	⌇	4	4	Benecko,Dolní Štěpanice,u mostu	05:52	07:52	08:42	13:23	16:53	17:48
14:43	18:08	H450,9051	⌇	10		5	Vrchlabí,,u pivovaru						
14:45	18:10	H450,9051	⌇	11		6	**Vrchlabí,,aut.nádr.**						
14:46	18:20	H450,9051	⌇	11		6	**Vrchlabí,,aut.nádr.**						
14:48	18:23	H450,9051	⌇	12		7	Vrchlabí,,nám.						
14:51	18:26	H450,9051	12	14		8	Vrchlabí,,Tesla						
14:55	18:30	H450,9051	15	17		9	Vrchlabí,Kněžice,rozc.						
14:57	18:32	9024,H497	16	18		10	× Benecko,Mrklov,na Křížovkách						
15:00	18:35	9024,H497	17	19		11	× Benecko,Mrklov,has.zbroj.						
15:01	18:36	9024	18	20		12	× Benecko,Mrklov,u Bubeníků						
15:02	18:37	9024	19	21		13	× Benecko,Štěpanická Lhota,Prakovice						
15:03	18:38	9024	20	22		14	× Benecko,Štěpanická Lhota,u lomu						
15:04	18:39	9024	20	22		15	× Benecko,Štěpanická Lhota,Alfonska						
15:07	18:42	9024	22	24		16	× Benecko,,Skalka						
15:08	18:43	9024	23	25		17	× Benecko,,Hančova bouda						
15:10	18:45	9024	24	26		18	× Benecko,,hotel Kubát						
15:11	18:46	9024	24	26		19	× Benecko,,Zlatá vyhlídka						
15:15	18:50	9024,H497	25	27		20	× Benecko,Mrklov,na Křížovkách						
15:16	18:51	H450,9051	27	29		21	Vrchlabí,Kněžice,rozc.						
15:20	18:55	H450,9051	30	32		22	Vrchlabí,,Tesla						
15:22	18:57	H450,9051	32	34		23	Vrchlabí,,nám.						
15:24	18:59	H450,9051	35	37		24	**Vrchlabí,,aut.nádr.**						
15:25	19:01	H450,9051	35	37		24	**Vrchlabí,,aut.nádr.**						
15:27	19:03	H450,9051	36	38		25	Vrchlabí,,u pivovaru						
15:35	19:11	9001	42	44		26	× Jilemnice,Hrabačov,křiž.						
15:37	19:13	9001	44	46		27	× Jilemnice,Hrabačov,						
15:39	19:15	9001	45	47		28	**Jilemnice,,aut.nádr.**						
		9001				29	× Jilemnice,,pod žel.st.						
		9001				30	**Jilemnice,,prov.ČSAD**						

POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka 2

Pro obce Libereckého kraje vydalo oddělení matrik a státního občanství, správní odbor KÚ LK *21. 3. 2018*

Je tu jaro, a po jaru přichází LÉTO, DOVOLENÁ a CESTOVÁNÍ

Tento týden (přesně 20. března v 17,15 h.) nastalo astronomické JARO - jarní rovnodennost, kdy noc a den jsou přibližně stejně dlouhé. Od jarní rovnodennosti se noci začnou zkracovat a dny prodlužovat, a to až do letního slunovratu, kdy je den dvakrát delší než noc. Období, které máme všichni rádi a na které se těšíme - LÉTO.

Léto je doba, kdy si dopřáváme odpočinek, dovolenkujeme a cestujeme. S tím je spojeno nejen plánování toho, kdy, s kým a kam se vydáme, jaká místa navštívíme a prozkoumáme, ale i to, co všechno budeme muset zařídit a připravit. K tomu by vždy mělo patřit i to, že si zjistíme, na jaké doklady můžeme do vybrané destinace cestovat, zda s občanským průkazem (dále jen „OP"), anebo s cestovním pasem (dále jen „CP") a zda máme tyto doklady platné.

Nelze cestovat s dítětem, když ho máme „pouze zapsané" v našem pasu (byť jako rodič). Od roku 2012 platí základní pravidlo cestování, a to i pro děti, **vždy s vlastním cestovním dokladem**. V rámci tzv. Schengenu (http://www.mvcr.cz/clanek/cestovani-po-eu-schengenu) můžeme cestovat i na platný občanský průkaz. Do ostatních zemí vždy s platným cestovním dokladem – cestovním pasem. Pozor, v některých destinacích hraje roli i to, jak dlouho bude náš pas ještě platit. Např. v Egyptě – pas musí platit ještě 6 měsíců po naší návštěvě.
Základní info k cestování po světě viz https://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/
V případě dotazů doporučujeme obrátit se na ZÚ (zastupitelský úřad) státu, kam se chystáme cestovat. Buď se můžeme dotázat na ZÚ cizího státu v ČR, anebo na ZÚ ČR v cizině, viz https://www.mzv.cz/jnp/

Doporučujeme všem občanům, aby si již nyní zkontrolovali, zda mají platný občanský průkaz, ale (bude-li potřeba) **zejména cestovní pas a zda je jejich pas platný.** Pokud není, je již nyní vhodná doba pro podání a vyřízení žádosti. V letní sezoně totiž bývá čekací doba k podání žádosti poměrně dlouhá.
Žádost o vydání **OP** i **CP** může být podána na kterémkoli obecním úřadu obce s rozšířenou působností (dále jen „ORP") – nemusí to být přímo v místě pobytu.
Od 1. 7. 2018 se mění doba vyřízení a s tím je spojena i výše správních poplatků:

OBČANSKÝ PRŮKAZ

(se strojově čitelnými údaji a kont.el.čipem, doba platnosti 10 let u osob st. 15 let)
Doba vyřízení je do 30 dnů, správní poplatek **0,- Kč/osoba starší 15 let; 50,- Kč/dítě**
(v někt. zákonem stanovených případech správní poplatek 100,-/200,- Kč).
Nově si bude (od 1. 7. 2018 = neděle, prakticky tedy od pondělí 2. 7. 2018) občan moci požádat o vydání občanského průkazu **ve zkrácené lhůtě**, a to

1) v **pracovních** dnech **do 24 hodin**, **1000,- Kč/osoba starší 15 let**; **500,- Kč/dítě,**
2) nebo do **5 pracovních** dnů **500,- Kč/osoba starší 15 let**; **300,- Kč/dítě.**

CESTOVNÍ PAS

Doba vyřízení je do 30 dnů, správní poplatek **600,- Kč/osoba starší 15 let; 100,- Kč/dítě.**
Nově bude občan moci (od 1. 7. 2018 = neděle, prakticky tedy od pondělí 2. 7. 2018) požádat o vydání cestovního pasu **ve zkrácené lhůtě**, a to

1) v **pracovních** dnech **do 24 hodin**, **6000,- Kč/osoba starší 15 let**; **2000,- Kč/dítě,**
2) nebo do **5 pracovních** dnů **3000,- Kč/osoba starší 15 let**; **1000,- Kč/dítě.**

Žádost o vydání dokladu bude moci občan podat u kteréhokoliv ORP, nebo (ve zkrác. lhůtách) u **Ministerstva vnitra** (MV - v gesci **odboru správních činností**). Doklad vyhotovený do 24 hodin si bude občan moci převzít jedině u MV. Doklad vyhotovený do 5 pracovních dnů si bude občan moci převzít u ORP, kde svou žádost podal, anebo přímo u MV.

Zpracovala Mgr. Jaroslava Ježková, vedoucí odd. matrik a státního občanství KÚ LK, tel. 485 226 464, 739 541 564, jaroslava.jezkova@kraj-lbc.cz

POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka 23

O VELIKONOČNÍM VAJÍČKU

Vida Sytalk

Elipsa je jako symbol znamení možnosti nejvyšší výkonnosti, matriarchálního prasvěta chaosu, z něhož vyvstává veškeré stvoření. Taktéž velká koule je symbolem veškerého původu a tajemství bytí, času a prostoru.

Od pradávných časů je vejce svým tvarem a obsahem spojováno s koncem zimy a příchodu jara, s obnovou přírody. Jedna stará legenda praví, že vznik existence je spjatý s časem, který vznikl v prvotním kosmickém vejci a tím, že vejce prasklo. Z jeho skořápky pak vzniklo nebe, ze žloutku Slunce, z bílku Měsíc a z drobných úlomků hvězdy. Ostatně s vejcem jako se symbolem prvopočátku se setkáváme v mnoha kulturách – v Číně, v Egyptě, ve Střední Americe a dokonce i na ostrově Fidži a na mnoha dalších místech světa. Obvykle je zlaté vejce spojováno se Sluncem a velká porcelánová vejce zavěšená v koptských chrámech i v mešitách znázorňují stvoření, život a vzkříšení. V budhismu se skořápka vejce považuje za nevědomost, zatímco její prolomení se pokládá za druhé narození, resp. osvícení s překročením času a prostoru. Ve starém Egyptě se věřilo, že kosmické vejce, z něhož se zrodilo slunce (Re), snesla nilská husa. V Oceánii lidé věří, že první člověk se narodil z ptačího vejce.

V křesťanství je vejce symbolem vzkříšení. V tomto smyslu se traduje legenda o tom, jak Marie Magdalena putovala po světě a zvěstovala zmrtvýchvstání Ježíše Krista. Když se dostala do Říma, neměla s sebou nic, čím by obdarovala císaře, jak bývalo zvykem. Měla jen natvrdo uvařené vajíčko. Tiberius přijal vejce s úsměvem a ironicky odvětil, že její zvěsti uvěří, pokud změní barvu a z bílého vejce se stane vejce červené. V tu chvíli vejce, které držel v ruce, zčervenalo. Další legenda praví, že sama císařova matka, Lívia, věštila budoucnost svého nenarozeného dítěte ze slepičího vejce, z něhož se pak vyklubal kohoutek s neobvykle velkým hřebenem, což bylo znamení, že porodí syna, který dosáhne nejvyššího uznání a postavení v imperiu. Staří Římané znali i jinou podobnou předpověď, kdy červené tečkované vejce předcházelo narození Marka Aurelia.

Bez vejce by se neobešly ani novoroční svátky a slavnosti věnované památce zesnulých. V Rusku a ve Švédsku se na hrobech nechává hliněné vejce. Ve staré Persii byla nejrozšířenějším novoročním dárkem na červeno omalovaná vejce a tato tradice se zachovala pod názvem Svátek červených vajec. Finští rolníci si zase zajistili dobrou úrodu tím, že v kapse nosili vejce.

POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka 24

Také Estonci nosili vejce během orby a Švédové je zahrabávali do zoraného pole. Germáni a některé slovanské národy ze stejného důvodu vkládali do země velikonoční vejce posvěcené v kostele. V orfické kultuře, nejstarším filosoficko-náboženském učení, je ale zmínka, že zasvěcenci odmítali jíst vejce. I když i zde vejce symbolizuje život a znovunarození, orfikové usilovali o ukončení procesu neustálých znovuzrození, aby se přiblížili a sjednotili s nekonečnou harmonií a nekonečnem. Vejce je také zobrazováno jako schránka obsahující čtyři základní prvky Universa. Skořápka představuje zemi, blána vzduch, bílek vodu a žloutek oheň. Bez ohledu na to, do které rituální skupiny se vejce zařadí, vždy symbolizuje totéž – opakování aktu stvoření.

Slepice, kohout a kuřátko

Barvení vajec jakož i symbolické použití samotného vejce nepochází z křesťanské tradice. Do křesťanství se stejně jako mnoho dalších symbolů vejce dostalo vlivem původních zvyků, které nic nedokázalo zlomit. Nezapomnělo se ani na to, jak vajíčka obarvit a namalovat, aby byla co nejkrásnější. Šlo přece o uvítání jara!

Jelikož se krášlení vajec spojovalo s jarním znovuzrozením přírody, malovaly se odjakživa převážně květinové motivy, zejména v červené barvě. Ta je velice starým symbolem, který na jarním vejci nesměl chybět stejně jako žena, jež byla zosobněním probouzející se přírody. Proto vždy byla vymalována se zdůrazněním tělesných částí souvisejících s reprodukcí. Maloval se také kohout, který je rovněž spojován s probouzením a začátkem něčeho nového. V tomto smyslu nesměla chybět i jeho věrná družka slepice jako symbol mateřství.

V mnoha starých kulturách zvíře představovalo symbol, jehož prostřednictvím se projevovalo božstvo, nebo bylo považováno za posla božích zpráv. Lidé dokonce věřili, že božská bytost se může projevit v chování nebo přítomnosti určitého zvířete. Z hlediska symboliky má v tomto smyslu kohout velice významné místo. Je považován za slunečního ptáka a je symbolem duchovní bdělosti, probuzení, a především sexuální energie, neboť jeden kohout je schopen oplodnit celé hejno slepic a zároveň se také o ně postarat. Navíc, pečuje-li o slepice, s nimiž na dvoře žije, je kohout obzvlášť činorodý a bdělý. Každé ráno je tento opeřenec probouzen k životu sluncem – probouzí ho první sluneční paprsek a on toto „vzkříšení" patřičně oznamuje svým zpěvem. Má se také za to, že od tohoto okamžiku zlí duchové a ďáblové, kteří se v noci volně pohybují, nemají už na zem přístup a nemohou nikomu ublížit. Tímto aktem je kohout považován za nositele sluneční energie. Legenda praví, že kohout ohlásil narození Krista a také zakokrhal, když Petr Ježíše potřetí zapřel.

POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka 25

Kohout je jedním z dvanácti znamení čínské astrologie. Předpokládá se, že lidé zrození v jeho znamení jsou činorodí, vznešení a mají rozvinutý smysl pro humor. Jsou optimisty, velmi často jsou výstřední, ctižádostiví a k životu se obvykle staví čelem.

Slepice je vzornou péčí o kuřata symbolem mateřské lásky. K ní se přirovnal sám Kristus. Tím, že slepice mohou snášet vejce víc než polovinu roku, jsou spojovány i se silou plodnosti. Jejich peří se používalo také při výrobě přikrývek do postelí, které jsou obvykle hlavním místem projevu sexuální aktivity.

Kuřata v minulosti patřila mezi tvory nejčastěji obětované během posvátných rituálů. Oběť se váže k prastarému mysteriu spojenému se silou sexuality. Prostřednictvím vajec a kuřat se také předpovídala budoucnost. Například bylo znamením smůly, jestliže slepice snesla neobvyklý počet vajec. Ta, která byla zas snesena na Velký pátek, znamenala plodnost ve všech oblastech života. Přízeň bohů se také dala zajistit házením zrní kuřatům. Jestliže kuře zůstalo apatické a o zrní nejevilo zájem, znamenalo to, že božstvo není dané záležitosti nakloněno.

Při jarních slavnostech v předkřesťanské tradici zobrazení ženy symbolizovalo Velkou Matku, tedy Velkou bohyni, což představovalo Zemi, která mateřsky pečuje o všechny živé tvory. Žena také představovala ženský princip, to je vše, co je lunární, receptivní, ochranné, vyživující, instinktivní atd. Na tomto základě se v křesťanství žena stala symbolem církve jako „nevěsta Kristova“ a začala se zobrazovat s křížem nebo kalichem v ruce nebo také s korunou na hlavě.

Vejce jako dárek

Velikonoční vejce je dárek, o kterém se říká, že přináší štěstí a napomůže pozitivním proměnám v životě, jež člověk potřebuje. Takový dárek má být uložen na viditelném místě, aby připomínal potřebu dobrých věcí, posiloval víru ve vzkříšení a harmonii. Chceme-li někomu darovat velikonoční vajíčko, podle astrologů je také nutné brát zřetel na znamení zvěrokruhu.

Skleněné vejce je symbolem duševní čistoty, upřímnosti, vcítění a smíření. Mělo by napomoci duchovnímu probuzení. Silné působení se přisuzuje zejména křišťálovému vejci. Takže: Beranům pomůže, aby neztratili hlavu v honbě za svými cíli, a obrání je před chybami, kterých se snadno dopouštějí svou tvrdohlavostí. Mělo by jim také pomoci zjistit, co vlastně chtějí, přispět k nalezení vlastní rovnováhy a k duchovnímu růstu. Blížencům může přinést řád na systematičnost a podpoří jejich koncentraci na úkoly, které musí řešit. Zmírní jejich nervozitu a přivede je k větší toleranci. Rybám může pomoci pochopit podstatu problémů a zaujmout pozici, která jim usnadní život.

POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka 26

Dřevěné vejce přináší klid a mír, zlepšení finanční situace, posiluje víru ve vlastní schopnosti a pomáhá pokroku v duchovní oblasti. Lvi s ním překonají pochybnosti a zaměří se na dosažení cíle. Střelci si zlepší vztahy s okolím a lépe se soustředí na to podstatné, co jim stále uniká. Vodnáři zdokonalí své schopnosti a dosáhnou toho, oč usilují.

Kostěné vejce má léčebné účinky, podporuje psychiku a vnitřní rovnováhu. Raci s jeho pomocí překonají svůj neopodstatněný strach a zlepší se jejich duševní rovnováha. Váhy objeví nové možnosti pro realizaci svých tvůrčích schopností, odpoutají se od vlastní nejistoty a vydají se na cestu k nezávislosti.

Kamenné vejce podporuje duševní rovnováhu a urychluje fyzickou rekonvalescenci, posiluje v boji proti lžím a podvodům, mírní hněv a agresivitu. Býkům pomůže zvítězit nad svými slabostmi a ovládnout sklon k plýtvání. Pannám pomáhá se soustředit na podstatu věcí a neztrácet čas malichernostmi. Štírům se navrací duševní rovnováha a přestávají se mstít osobám, které s jejich problémy nemají nic společného. Také jim pomůže najít dobré přátele.

Podle barvy sněseného vejce se pozná původ slepice. Tmavší, hnědé vejce snášejí slepičky asijského původu, bílé naopak slepice původu evropského. Kvalita je ovšem stejná. Tmavší vejce však mají tvrdší skořápku.

Rehabilitace pošramocené pověsti vajíček

Před několika desítkami let odborníci na výživu radili, abychom se konzumaci vajec vyhýbali, anebo je zařazovali do svého jídelníčku co nejméně, maximálně 3 až 4 kusy týdně. Vejce bylo obviněno, že zvyšuje cholesterol. Průměrná hodnota této látky v jednom vejci činí 213 mg a člověk denně jí potřebuje přibližně 300 mg. Znamená to, že jedno vejce pokryje zhruba 2/3 z tohoto limitu. Ale vejce obsahuje i jiné prvky, na které se pozapomnělo, a to fosfolipidy, které hodnotu cholesterolu v krvi snižují, takže výsledné hodnoty zůstávají ve stejné výši. Nedávno zveřejněné výsledky výzkumu amerických odborníků nás přesvědčují, že konzumace 1 až 2 vajec denně naše zdraví nijak neohrožuje. Máte-li tedy chuť na omeletu nebo na pokrm z vejce, ničeho se neobávejte a klidně si dejte. Dobrou chuť!

Z časopisu Meduňka č. 4/2017

POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka 27

O napínavém pátrání po Kavánově stanovišti při malování obrazu „Předjaří na Jilemnicku“

dr. M. Gerstner

Rok 2016 byl v našem regionu významný tím, že uplynulo 150 let od narození realistického malíře krajin a přírodních nálad Františka Kavána a také 75 let od jeho úmrtí. V rámci celého Kavánova roku probíhalo proto mnoho akcí na jeho připomenutí starší i mladé generaci, jako jsou články v časopisech, putovní výstavy jeho děl po místech jeho působení, knižní monografie, a v rodné vsi a v okolí bývalé Kavánových chalupy došlo k otevření Kavánovy stezky po stanovištích některých jeho malířských míst při tvorbě líbezných krajinek.

Jednou zajímavou zmínkou byl také článek Jiřího Dvořáka v třetím čísle Krkonoš 2016 na sedmé stránce, kde popisuje své pátrání po stanovišti malíře při práci na obraze „Předjaří na Jilemnicku“ z roku 1896, který je dnes v majetku Krkonošského muzea v Jilemnici. Dvořák popisuje své pátrání po místě námětu, dlouho hledal, až se nakonec rozhodl pro mírné návrší v studeneckém katastru dnes v osadě Čejkovice, dříve však uváděné v mapách pod názvem Rusko na hranicích roztockého, martinického a studeneckého území. Dokládá to i jarním snímkem dnešního krajinného pohledu, který jeho podezření potvrzuje. Skutečně vzdálenější chalupa čp. 290 vpravo tomu nasvědčuje, ale dnes už tady chybí výrazné stavení ve zlatém řezu, v pozadí se hřbetem Předního a Zadního Žalého a vpravo s pásmem vzdálenějších Krkonoš. Rovněž přiložený výřez vojenské mapy tomu přitakává.

Samozřejmě tohle mě zaujalo jako občasného mazala samouka a koncem dubna jsem se tam autem vypravil, abych spatřil krajinu „okem Kavánovým“. Podle mapy a fotografie jsem okruh pravděpodobného místa nalezl a ze skutečné polohy hodně dalekého Žalého jsem si tolik nedělal, člověk tak nějak nevědomky namaluje vzdálený kopec větší. Že by tím asi netrpěl student akademie František Kaván, jsem si moc nepřipouštěl. A chybějící dominantní levé stavení jsem považoval podle Jiřího Dvořáka už za zbourané. Přesto jsem se zastavil na obecním úřadě ve Studenci, abych

POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka 28

POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka 29

mohl pohlédnout do starých katastrálních map, zda tam nebude stavební parcela zanesena. Nepochodil jsem, staré katastrálky tam nemají, ale vytiskli mi současnou i s leteckým snímkem. Vypravil jsem se do Okresního archívu v Semilech, kde mi velice ochotně při pátrání vyšla pracovnice vstříc a přinesla mapu z roku 1932 potvrzující měření z roku 1872. V podezřelém místě sice dva malé nepravidelné pozemky jsou, ale je to loučka a orná půda. V archívu mi také našli snímky sousedního roztockého a martinického katastru, ale ani tam nějaká stavební parcela není. Vypravil jsem se ještě na Katastrální úřad v Semilech, ale tam neměli úřední den. Ale co, jsem důchodce, mám tedy čas chodit nejen po doktorech, proč bych trochu z něho nevěnoval zajímavé záhadě. V příštím týdnu tedy ve správný den jsem na úřadě zjistil, že ještě v starší mapě z roku 1830 jsou na studeneckém území výše uvedené dva pozemky také zakreslené, ale zas tu ještě není stavební pozemek té bílé chalupy čp. 290. Smířil jsem se s tímto pátráním, pravděpodobně tu stála nějaká dřevěná stodola možná s přístavky patřící buď ke stavení čp. 290, nebo jinému majiteli pozemků na uskladňování suché píce. Kaván objekt pak do kompozičního celku ještě zmalebnil. Co se týká zaměření, tak se asi takové dočasné stavby do map nezanášely, myslel jsem si. V podstatě jsem se tedy s názorem Jiřího Dvořáka shodnul a hodlal jsem mu toto pátrání a potvrzení Kavánovy lokality článkem do časopisu Krkonoše potvrdit.

pokračování

Báje o Krakonoši – – Rybrcoulovi

Artur M. Tuma-Patry
dokončení

Praetorius narodil se 22. října 1630 v Zethlingen v Braniborsku. Studoval v Halle a posléze v Lipsku, kde se stal r. 1654 bakalářem a o rok později mistrem. Tam se i oženil a žil tu až do své smrti dne 25. 1680. Jeho doba byla dobou alchymistů a kouzelníků. Záliba v tajných vědách a kouzlech byla znakem tehdejšího myšlení, kdy věřilo se v duchy, ve zjevování ďábla, v čarodějné síly.

Tato móda svedla i Praetoria, jenž mnoho čítal, ba takřka hltal spoustu kouzelnických knih, ve kterých se dopátral zmínek o Rybrcoulovi. Než Praetorius četl i o Faustovi v knihách „Faustbuch“ a „Wagnerbuch“ a v české kronice Dubraviově upoutala jej zpráva o českém Žitu kouzelníkovi. O Ry-

POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka 30

brcoulovi slýchal i na městských tržištích, kde kramáři, kořínkáři, pláteníci a dryjáčníci vykřikovali o něm neuvěřitelné věci, jeho obraz vídal namalován na plátně prodavačských stanů a bud, a jeho sošky, postavičky zrobené z kůry a mechu, divnou vůní vzdálených hor zanášely až tam do města, plníce je jako výparem neznámé, tajemné hrůzy. To vše opojilo Praetoria, a že byl chud a dávno již toužil napsati dílo, jež by ho proslavilo a přineslo mu i slušný zisk, ujal se této látky, která hovíc tehdejším zálibám čtenářů, slibovala mu splnění obou nadějí. Tak vznikla Praetoriova „Daemonologie“. Úspěch knížky byl ohromný. Ještě téhož roku 1662 vyšlo nové vydání a zároveň druhý díl „Daemonologie“, třetí díl pak vyšel roku 1665. Po sedmi letech pak vydal ještě dodatek pod názvem „Satyrus Etymonologicus“, kde na rozdíl od dřívějších knížek, sbírek to nejrozmanitějších povídek o Rybrcoulovi, spisovatel žertovným způsobem podává na sto výkladů záhadného jména krkonošského ducha. V těchto svých dílech Praetorius uvedl nejen skutečné lidové povídky o Rybrcoulovi, ale i svoje vlastní výmysly a použil i pověsti o Faustovi a Žitu kouzelníkovi, upraviv si tyto dle své potřeby, nebo prostě s nepatrnými změnami je opsav.

Praetoriem zahájena nová báje o Rybrcoulovi. Jednak pověst před tím místní stala se světoznámou, podstata ducha krkonošského, v jehož skutečnou jsoucnost se věřilo, jeho jméno i jeho původ byly předmětem řady spisů, ale i učených hádek na universitách. Zároveň pověsti rybrcoulské ujala se i krásná literatura a když konečně Musäeus ve svých „Volkmärchen der Deutschen“ (1782–1786) vytvořil pět „Legendě o Rybrcoulovi“, dán základ pojetí Rybrcoula, které převládlo v nové době a zachovalo se až na naše časy. Musäeus právě dal ve svém zpracování alegorický význam této báji i založil výklad jména „Rybrcoul“ z původního německého názvu (Rü-

POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka 31

bezahl), ač ovšem tento výklad jména horského ducha je pochybný i pochybený. Dosud se nepodařilo rozřešiti vznik jména „Rybrcoulova“ a všechny výklady v tomto směru jsou buď násilné, nespolehlivé, a i ty, jež blíží se pravděpodobnosti, nevylučují pochybnosti.

V českém písemnictví zájem o Rybrcoula-Krakonoše se objevuje v době obrozenecké Krameriem, Klicperou, Krolmusem počínaje. Vědecky se jím obírali hlavně Dr. Čeněk Zíbrt a dr. V. Tille, v krásném písemnictví nové doby Alois Jirásek (Pan Johanes), hudebně pak zvěčnil jej I. R. Rozkošný operou Krakonoš.

Výsledky vědeckého bádání o krkonošské báji lze shrnout v tento obraz: Krkonošská pověst o Rybrcoulovi jest prastará zkazka ani ryze německá, ani ryze česká. Vznikla povlovným vývojem představ o silách přírodních a úkazech v horách, stopy její jdou do XVI. století. Pověst přibírala časem nové a nové živly, podporována objevováním se divných lidí v horách (Vlachů), ustálila se během století sedmnáctého, kdy se stala kořistí Praetoriovou, a prostřednictvím jeho přešla v pověst literární, rozšiřována libovůlí pozdějších spisovatelů. Jméno Rybrcoul je zkomolenina názvu německého, ale původ jeho a vznik nedá se dobře a bezpečně vyložiti ze žádného jazyka. Pravděpodobně základ jména tohoto je onomatopoický*. Pověst u českých horalů se udržuje, měníc se v duchu názorů a podle povahy života dnešního prostého člověka.

Je to horský květ, jejž posud neseżehl zhoubný mráz všedních moderních proudů.

Článek z Horských pramenů r. 1945, ročník II, č. 1. str. 12, č. 2 str. 32

**) onomatopoický = zvukomalebný výraz napodobující svou zvukovou stránkou přírodní zvuky, např. vodopád, hrom, rachot kamení, ozvěnu a podobně.*

POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka 32

Také možné vysvětlení vzniku jména RÜBEZAHL

Tento původní německý název byl do češtiny překládán jako Řepočet. Překlad vznikl z německého slova Rübe = řepa a ze slova Zahl = číslo, počet. Složením slov vznikl Řepočet a z tohoto názvu vznikla i pověst o počítání řep Duchem hor a jejich pěstování, aby unesené kněžně Emě z nich vykouzloval družky a služebnictvo. Tak nějak se tohle vysvětlení názvu Rübezahl vžilo a pak různě zkomolovalo a asi nikdo se nad tím hlouběji nezamyslel. Ale stačí si vzít slovníky; v německo-českém slovníku z roku 1943 se píše, že slovo zahlen = platiti; doposud jsme v češtině zvyklí, že něco zacálovat je zaplatit. Slovo počítati se píše zählen, také se říká rechnen. Pak tedy výraz Rübezahl nemůže znamenat Řepočet, ale třeba Řepoplátce nebo Řepouplatič. Samozřejmě, že to vypadá také nesmyslně, kdo by v Krkonoších platil a komu řepou?

Komu? To je celkem vysvětlitelné, asi nějakému obyvateli či řemeslníku v Podkrkonoší nebo na slezské straně třeba hospodskému, nebo jakémukoliv pocestnému s otázkou na cestu někam a který poradí. Ale proč by měl platit řepou? Tu by mu mohl hodit příjemce na hlavu, i když v dobách bídy by i tohle tázaný možná přivítal. Ale těžko by poutník za řepu vyměnil třeba chléb, maso, nebo nějaké nářadí od kováře nebo za nocleh.

Pořád nic? Nebo už přihořívá? Ještě ne? Přece taková zahliněná bulvička řepy je přece podobná valounu nalezeném v břehu potoka, či na jeho dně, nebo kamenné pecky nacházející se na polích po orbě, vláčení a dešti. Zkrátka možností je mnoho a uvnitř jsou překrásné kresby vytvořené z křemene obarvené různými přírodními sloučeninami. Stačí je jen rozříznout a vyleštit, ale o tom jste přesvědčováni vlastně od pana Fajstavra v jeho rubrice „Skrytá krása kamenů“. O tomhle úkazu už věděli dávno lidé ve středověku, však císař

POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka 33

Karel IV si jimi dával vyzdobovat kaple. Byly to polodrahokamy a dnes drahokamy a po odhalení jejich vnitřků dosahují i dobré ceny. A jsme u jádra věci, po horách i jinde se přece potulovali různí hledači drahokamů, záhadně a nezvykle odění Vlaši, takže si myslím, že původ jména Rübezahl je konečně vysvětlený. Z toho slova si časem lidé v Čechách kostrbaté slovo ohladili na různé varianty, třeba Rýbrcoul.

Ale to se Krakonoši nelíbí, tak na něho nevolejte!

A zdali to tak s původem vzniku názvu není, pochybovači se jistě najdou, tak ať navrhnou jinou možnost k těm mnoha a mnoha již za dvě století vyslovených a odmítnutých.

Ale my dnes voláme Krakonoši, Krakonoši! To mu nevadí, asi i líbí, je to české.

dr. M. Gerstner

MOC*) PENĚZ A NADĚJE SPÁSY

Alena Wagnerová

Pro středověkého člověka začínala lepší část života teprve po smrti. Jeho oči byly upřeny k nebi. Vyhlídka na vstup a věčné setrvání v království božím byla jeho nadějí a dávala mu sílu překonávat těžkosti a strázně existence pozemské. Onen návrat do ztraceného ráje bylo ovšem třeba si zasloužit oddanou vírou, dobrými skutky, ctnostným životem, pokorou a oběťmi. I křižáci vyjížděli na svá tažení v pevné víře, že si osvobozením svaté země zaslouží život věčný, a s tím přesvědčením zabíjeli, pálili a ničili všechno, co považovali za

POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka 34

zlo. Nic jiného než oni nedělají ani dnes mladí islamističtí sebevrazi, kteří se odpálením výbušniny omotané kolem těla domnívají vystřelit se přímo do života věčného a zároveň se tím zasloužit o usmrcení co možná nejvyššího počtu nevěrců.

Vyhlídka na život věčný se ovšem ve středověku stala i předmětem výnosného obchodu. Lidé, kteří se obávali, že se pro své skutky sotva dostanou do nebe, rádi a hojně využívali možnosti vyplatit se ze svých hříchů zakoupením odpustků, s nimiž od města k městu putovali pověřenci církve svaté. A byla to právě kritika tohoto obchodu s lidskými hříchy, která se stala jedním ze stěžejních témat reformace.

Osvícenství a postupující proces zesvětštění udělaly s představou o nadpozemském zakotvení člověka radikální proces. Život pozemský se stal konečným cílem a smyslem, člověk sám jeho strůjcem, nadpřirozenost očekávání přenesena na zem. Nač čekat a chlácholit se vidinou království božího, jestliže je můžeme uskutečnit sami zde na zemi, začali se lidé ptát počínající moderny v opojení možnostmi, které jim otevřel rozvoj průmyslu.

Ovšem první trhlinu ve víře v posmrtný život a nebe otevřené pro každého způsobil už Kalvín svým učením o dvojím předurčení (predestinaci), podle níž jsou lidé už předem určeni buď k životu věčnému, nebo k zatracení. A protože lidé nemohou být úspěšní bez milosti boží, vytvořila se především v americkém kalvinismu představa, že výrazem božího vyvolení je hospodářský úspěch, a neúspěch signalizuje člověkovo zatracení. Snaha o zisk a blahobyt se tím stala morální a záslužnou činností a jednou z hybných sil rozvíjejícího se kapitalismu. Boží milost nahradila jen neviditelná ruka trhu.

Kalvín by se nestačil divit a asi by se i zděsil, jakou přeměnu a moc jeho učení o předurčení v kapitalismu doznalo, kdyby si přečetl jen několik základních tezí neoliberální ekonomie. Protože jemu šlo o spásu nebo zatracení člověka a jeho vztah k Bohu, ne o bohatství a chudobu ve vztahu k majetku. I když učil, že všichni lidé nejsou určeni stejně, jedněm je přisouzen věčný život a druhým věčné zatracení, nemyslel tím v žádném případě třídění na bohaté vyvolené a chudé za zatracené. Jenže kam s životem věčným, spasením a zatracením, když nebe bylo prohlášeno za prázdné a peníze se staly novým absolutnem zesvětštěného (sekularizovaného) světa, mocí, k níž se všechno vztahuje?

Otázka je, jak dlouho vystačíme s tím denně ve vteřinových intervalech prohánět pomyslné (virtuální) milionové sumy tisíci počítači a vidět v tom spásu pro člověka a svět.

Z dvouměsíčníku
LISTY pro kulturu a dialog
č. 5/ 2016 str. 69

*) *není myšleno množství, ale vládu*

POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka 35

Historie poutí, smysl, účel a vyhlídky

dr. M. Gerstner

Jako malý klouček jsem slovo pouť vnímal pouze jako atrakci, která jednou ročně probíhala na prostranství někde poblíž kostela a docela organizovaně si nepřekážela s jinými poutěmi v jiných obcích či městech. Takže byl-li zájem a penízky, skoro každou neděli mohl člověk navštěvovat tyto jarmarky, jak jim děda říkal. Samozřejmě, že pokud nebyla příliš daleko, šlo se tam pěšky. Pro dětské poutníčky tady na človíčka působily neodolatelně stánky s pouťovými pochoutkami, perníkovými srdcaty, tureckým medem, lízátky, hračkami, o oblečení či o kuchyňské a hospodářské potřeby už takový zájem nebyl. Ale byl tu kolotoč se sedátky na řetízkách, na ten jsem se odvážil jen jednou, po prve a naposled. Pak tu byl kolotoč při zemi, mohl jsem se svézt na koníku, v tramvaji, ve vláčku, ale to se mi už zdálo, že to je jen pro mrňata. Houpačky, to bylo zajímavé, ale pokud jsem si mohl lodičku rozhoupat sám, když bylo houpání s někým větším, to jsem se bál, nemohl jsem rozhodovat o velikosti výkyvů, jen jsem se musel držet. Okouněl jsem rád u střelnice, byla tu vyložena spousta cen, některé bych i rád vlastnil, ale když mi děda vysvětlil, kolik přesných výstřelů by stál poplatek, jen smutně jsem přihlížel, jak starší kluci a pánové se špatně trefovali na špejle pod papírovými růžemi. Ale pohrdlivé posudky starších dospělých, že když se z půl metru nedá cíl zasáhnout, tak kramář má zcela jistě u flint hnuté mušky, či jinak upravené, aby se velmi špatně dalo cíl trefit. Snad nejjednodušší bylo vystřelit na roztočený terč s různobarevnými výsečemi a štětičkou ze vzduchovky nějakou barvu trefit a být odměněn podle rozhodnutí střelmistra nějakou drobnůstkou. Ale většinou se stánek s oblíkáním také navštívil a mohl jsem si vybrat čepici. S jednou manšestrovou se štítkem jsem souhlasil, protože skoro tutéž měl i děda, jindy jsem zase získal plátěnou se zeleným celuloidovým kšiltkem, protože takovou na pole nosil druhý děda. Pak jsme se šli podívat na hřbitov na hroby příbuzných a pak do hospody na párek a limonádu. Býval tady někdy i cirkusový stan, uvízl mi v paměti chlapík bez košile, který si na sebe nechal položit ohromného hada a ten ho začal po chvíli svírat a škrtit, až mu ho dva zřízenci museli pracně sundat. Když jsem byl starší, tak jsme chodili na pouť s kamarády už sami, tam jsme pak jen utráceli podle výše poskytnutých darů od rodičů nebo příbuzných. To, že jsme sem museli pěšky doputovat a v neděli býval kostel plný zpívajících lidí, jsme tak nějak nevnímali, naše pozornost

POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka 36

se soustřeďovala jen na výše zmiňované zájmy a putování se slovem pouť jsme si vůbec nespojovali. Až hodně později se mi rozsvítilo, že pouť je od putování za zbožnostmi a bohoslužbou a jarmark jsou ty atrakce a stánky s komerčními účely pro prodejce brousků, kos, bičů, hrábí, hrnců, vařeček, cedníků, čepic a šátků, perníků atd. A podél cest a v polích sem tam stojící a zapomenuté křížky a pomníky, kterým se museli traktoristé při pracích s kleními vyhýbat, i když stožáry a sloupy s elektrikou úzkostlivě objížděli, takže někde ty křížky v polích u rozoraných cest raději úderníci bořili. Pamatuji také z malování na plenérech na Poličsku a Broumovsku na velké počty těchto skulptur a to i hodně nákladných, třeba i s balustrádami kolem, kterým jsme se s kolegy divili, proč je tam někdo kdysi postavil. Po převratu, když jsme na Benecku dali podobné památky zrestaurovat a také o ně pečovat, jsem už tak nějak tušil spojitost a účely poutí. Začal jsem o poutích hledat něco bližšího v literatuře, u pamětníků, v kronikách a věřte, našel jsem toho hodně a dnes, kdy se zájem o obnovu poutí začal prakticky projevovat, literatury ještě přibývá. Chtěl bych se s vámi, čtenáři, o tohle všechno na pokračování podělit a případnou literaturu s hlubším zájmem o smysl, historii a současnost doporučit. A začneme nedávnou minulostí a i současností.

Jsou dálkové pochody ateistům náhradou za pouť?

Na tuhle otázku nejsem schopný hned odpovědět, ale nabídnu čtenářům o těchto úkazech vyhledané písemné vzpomínky účastníků, kde popisují své zážitky a také se pokusím u jednotlivých pochodů a poutí, pokud to nebude patrné z textu, popsat pravděpodobnou trasu a délky cesty. Na konci seriálu si pak na otázku odpovězte sami. Začneme poněkud zkráceným článkem **„Můj první dálkový pochod“** otištěný v Listech Peckovska v roce 2008, v č. 2 na str. 18–19 od Miloše Havelky z Pecky o jeho zážitcích.

„Již je to více jak třicet let, kdy byly v módě turistické výlety v délce 15 až 100 km pochodu na jeden zátah. Pořádal to kdejaký turistický oddíl, některý dodržuje tuto tradici do dnešních dob. V našem okolí byla nejznámější „Novopacká padesátka“, Rumcajs v Jičíně, ze ZOO ve Dvoře Králové na Sněžku, „Alšovická padesátka“, Krkonošská šedesátka a stovka a další pochody.

S několika kamarády L., M. a V. jsme se rozhodli, že musíme udělat také něco pro své zdraví – a také proto, že turistické hnutí není tak riskantní jako politické, jednalo se totiž o normalizační dobu po roce 1968. První náš pochod byl naplánován na polovinu června v roce 1976, a to Krkonošská šedesátka, na stovku jsme si hned napoprvé netroufli.

Začal jsem trénovat, obul vysoké vojenské kanady, na záda vzal ruksak se zátěží a vyrazil. Tehdy moc aut nejezdilo a tak nehrozilo, že vás někdo sveze. Přesto mě asi při třetí cestě zastavil kolega z Pecky, ale když jsem odmítl a zdůvodnil to, že trénuji, zakroutil hlavou a pokračoval v jízdě a já ve svižném pochodu.

POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka 37

Nastal den „DÉ“. Již dopoledne jsem objel felicií všechny kamarády, naložil je a hurá do Vrchlabí. Cestou jsme plánovali, že se stavíme na polévku, pivo a já nevím co a kde ještě. Start byl v 13.30 hodin od pionýrského domu. Byl nádherný den, slunce pálilo, teplota šplhala nad 25°C. Na šedesátku nás vyrazilo něco přes 130, nevím, kolik jich šlo stovku. Od pionýrského domu byl hned první trhák – za náměstím na kopec Žalý. Na první časovou kontrolu jsme došli všichni čtyři. Na Žalým jsem zjistil první potíže. Když jsem si vyzul botu, neměl jsem na patě kůži. Celou patu jsem zalepil leukoplastí a pokračoval dál. Přes Zadní Žalý, Mechovinec až na Horní Mísečky, kde u Jilemnické boudy byla druhá kontrola. Sem jsme dorazili s kolegou M. v době, kdy kontrolu opouštěli L. a V. Na trase dál jsme se s nimi potkali ještě na Špindlerovce a pak až v cíli. Cestou na Mísečky mě stále kolem hlavy létalo 50 až 100 much a ovádů. Bylo ukrutně vedro, slunce pálilo, pot se jen řinul. Tenkrát jsem neměl žádné zkušenosti a tak jsem táhl v batohu náhradní boty, oblečení, láhev s čajem a kousky citronu. Když jsem někoho viděl s čelenkou, považoval jsem to za nenormální, ale brzy jsem poznal svůj omyl, pot se mi řinul po čele přímo do očí a ukrutně to pálilo. Suma sumárum to nebyla pohoda z turistické vycházky a krásného dne, ale utrpení, které jsme kupodivu dobrovolně snášeli. Snažili jsme se jít co nejrychleji, jako by se jednalo o závod. Byli tací, trénovaní a zkušení, kteří většinu cesty utíkali, ale přírodu a okolí zřejmě vůbec neregistrovali.

Na Mísečkách se obě trasy dělily. Stokilometrový pochod pokračoval na Dvoračky a do Harrachova a dále na Violík, Martinovku, Petrovku a Špindlerovku, kde se cesty obou tras spojily. Pokračovali jsme vodovodní cestou přes Bedřichov do Špindlerova Mlýna. Tento úsek byl odpočinkový, šlo se stále s kopce, tedy s minimální námahou. Kontrola byla u pošty. Pak to ale začalo. Přes město k Dívčím lávkám, k Jelení boudě a kolem Erlebachovy boudy zas až na Špindlerovku. Tam jsme si dali asi půlhodinový odpočinek a navečeřeli se. Na další etapu se nám s M. nechtělo vstávat. Všechno nás bolelo, ale vyrazili jsme. Cesta teď stoupala podél polské hranice k Malému Šišáku, potom po polské straně kolem Stříbrného hřbetu a Stříbrného návrší k bývalé Obří boudě. Poslední paprsky slunce se již schovaly za obzor, když jsme stoupali na Sněžku. Do České boudy jsme dorazili před půlnocí. Tam bylo živo jako při manévrech, účastníci leželi na zemi, a jak jsme se dozvěděli, čekali, až je ráno lanovka sveze dolů. Někteří šli jen tak nalehko v teniskách, tričku, trenýrkách. Dal jsem si teplý čaj, ale byl jsem tak unaven, že jsem ho ihned zvrátil. Druhý čaj mě opět postavil na nohy. Chvilku jsme poseděli a zase dál. Kolegy L. a V. jsme nadobro ztratili. Jak jsme vylezli z České boudy, tak se do nás dala hrozná zima, z Obřího dolu foukal studený vítr, v Obřím a Modrém dole ležel ještě sníh. V tu chvíli jsem ocenil náhradní oblečení, které jsem vláčel s sebou, a také baterku šajnovačku na tři monočlánky. Před vchodem do kaple jsme

POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka 38

se přioblékli, natáhl jsem na sebe kombinézu. Asi v polovině sestupu se Sněžky jsme potkali jednoho účastníka, byl jen v tričku a trenýrkách, v ruce držel tatranku a šel úplně potmě. Šel stokilometrový pochod, ale bylo na něm vidět, že je vyčerpaný a trpí zimou. Poznal jsem ho, byl to K. z Nové Paky, na horách dělal poštovního doručovatele, byl tedy trénovaný a hory znal. Později jsme se dozvěděli, že zůstal již na Sněžce, ráno ho vezli lanovkou a šest týdnů si poležel v nemocnici se zápalem plic.

Asi hodinu po půlnoci jsme procházeli kolem Luční boudy, tam ještě hrála hudba, lidé uvnitř tančili a my s kolegou jsme si v tu chvíli připadali jako blbci. Stoupali jsme k památníku obětem hor přes Modrou stráň nad Modrým dolem, pod nohama nám chroupal sníh. Najednou jsme v nočním tichu zaslechli ženský pláč. Ještěže jsem měl tu šajnovačku, panebože to byl sešup, stačilo, aby nám ujela noha. Na sněhu seděla dvojice mladých lidí, žena plakala, nevěděli jak dál, baterku neměli a báli se udělat krok. Vysvobodili jsme je a vyvedli až k Výrovce. Pak zůstali pozadu. Pokračovali jsme opět sami až na rozcestí u Liščího hřbetu k Dvorské boudě. Všude byla tma, ani světélko ze žádného stavení, ale cesta již nestoupala, ale začala klesat, což pro nás bylo povzbuzení. Šlapali jsme kolem Zadních Renerovek, pak Předních až k Hříběcí boudě. Začínalo svítat, u Šestidomí již byly venku z kurníku slepice. U boudy byla dřevěná káď, do které přitékala voda, a tak slepice neslepice, lábali jsme vodu společně z té kádě. Nahoře ve Strážném byla u hospody poslední kontrola. Hospoda však byla zavřená. Sešlapali jsme do Horního Vrchlabí, viděl jsem stále věž kostela, šli jsme jen jako roboti, kdyby nás někdo otočil, šli jsme klidně opačně, už jsme na sebe ani nemluvili.

Konečně jsme došli opět k pionýrskému domu. Všude ve spacácích leželi účastníci. Najednou ohromný potlesk, který patřil nám, a někdo z davu prohlásil, už jsou tady další ze stovky! Kolik jich došlo opravdu do cíle ze stovky, nevím, ale vím, že jsme s M. z šedesátky došli jako jedni z posledních, ale víc jak 40 jich nedošlo do cíle vůbec. Občerstvení bylo až ve druhém patře a strmé schody k tomu jako dříve na úřadě v Pecce. Šel jsem pro buřta po čtyřech.

Ráno jsme všichni jeli rovnou domů, ani jsme toho moc nenamluvili. Žádná polévka ani pivo. Moje žena mě již vyhlížela na schodech s Verunkou v náručí, které bylo tenkrát pět měsíců. Dívaly se, jak lezu do schodů. Ještě v poledne jsem se převaloval v posteli a nemohl jsem usnout, všechno mě bolelo. Ale puchýře se zahojily, tělo přestalo bolet, žádné útrapy nás neodradily a příští neděli jsme razili na další padesátku. Ale již žádný čaj, ale v každé hospodě, která byla při cestě, na stojáka jedno pivo a hned zase dál.

Tady je popis cesty jasný, ani kilometry není třeba počítat. V příštím pokračování si zase dáme popis poutě z Vysokého n. J. do Vambeřic a zpět ve dnech 19. až 22. května 1861.

pokračování

POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka 39

Odhalená krása kamenů-minerálů

KAMENNÁ VELIKONOČNÍ VAJÍČKA

ZE SBÍRKY JAROSLAVA F. Z DOLNÍCH ŠTĚPANIC

ARAGONIT $CaCO_3$

naleziště: CZ, SK, Karlovy Vary, Hřídelecké horky, Spišské Podhradí
tvrdost: 3,5–4 (Mohse),
barva: bílá, žlutavá, medová, zelená, hnědá, fialová, šedá, průzračná
velikost: 66 × 51 mm
užití: ve šperkařství
zpracování: strojní, broušení, leštění

Na obdarovaného působí blahodárně při koncentraci a recyklaci. Jeho naladěná energie zvyšuje disciplinovanost a spolehlivost. U vybraných znamení zvěrokruhu své účinky ještě zvýrazňuje.

POSELČ2-0418.qxp_Sestava 1 24.04.18 12:21 Stránka 30